

ELŐTERJESZTÉS

**Tabajd Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2026. július 21. napjára összehívott rendes, nyílt ülésére**

3. napirendi pont

Az előterjesztés címe és tárgya:

A Tabajdi Falugondnoki szolgálat működésének felülvizsgálata

A tárgykört rendező jogszabály:

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. III. tv. 60.§ (3); 115.§A (1)
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet 39.§ (1)-(9)
- Magyarország 2026. évi központi költségvetéséről szóló 2025. évi LXIX. tv. 46.§ (1) a)

Előterjesztő:

Előterjesztést készítette:

Bárányos Csaba polgármester

Dr. Sisa András jegyző

Dr. Fehér Diána aljegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Tabajd Község Önkormányzata a 9/2022.(II.10.) határozatával létrehozta a tabajdi falugondnoki szolgáltatást, amelynek célja, hogy a hátrányos helyzetű, intézmény- és szolgáltatáshiányos településrészekben és tanyás térségekben az ott élők esélyegyenlőségét biztosítsák, és a fenti hiányosságokat pótolandó a települési komfortérzetet növelő szolgáltatásokhoz való hozzáférést lehetővé tegyék.

A településen életvitelszerűen tartózkodó személyek mindenkor személyes (szociális, egészségügyi, családi stb.) körülményeik, szükségleteik alapján veszik igénybe a szolgáltatást.

Az ellátottak körének meghatározásánál jövedelmi viszonyokat nem szabad vizsgálni, a rászorultságot az az adott élethelyzet jelenti, amelyet valaki egyedül nem tud megoldani, és nincs belátható időn és elérhető földrajzi távolságon belül rokonsági vagy szomszédsági kapcsolatokban segítője.

A falugondnoki szolgáltatás a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet alapján közvetlen, személyes és közvetett segítséget nyújt szociális alapszolgáltatásként, mely feladatokat az önkormányzat saját rendeletében szabályozza a helyi szükségleteknek megfelelően.

Közvetlen feladatoknak nevezzük azokat, melyeket a szolgáltatást végző falugondnok személyesen, közvetlenül az igénybevevővel kapcsolatba lépve végez el. Ennek megfelelően **közvetett feladatok** azok, amelyek végzése során a falugondnok nem kerül személyes, közvetlen kapcsolatba az igénybevevővel, hanem valamely intézményi szolgáltatásban működik közre.

„39. § (1) A szolgáltatás során az önkormányzat rendeletében a falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott **közvetlen, személyes szolgáltatások közül alapfeladatnak minősül**

- a) a közreműködés
- aa) az étkeztetésben,
- ab) a házi segítségnyújtásban,
- ac) a közösségi és szociális információk szolgáltatásában;
- b) az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása, így
- ba) a háziorvosi rendelésre szállítás,
- bb) az egyéb egészségügyi szolgáltatóhoz szállítás,
- bc) a gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása;
- c) az óvodáskorú, iskoláskorú gyermekek szállítása, így
- ca) az óvodába, iskolába szállítás,
- cb) az egyéb gyermekszállítás.

(2) A szolgáltatás során az önkormányzat rendeletében a falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott közvetlen, személyes szolgáltatások közül **kiegészítő feladatnak minősülnek a lakossági szolgáltatások, így**

- a) a közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése,
- b) az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása,
- c) az egyéb lakossági szolgáltatások, illetve az (1) bekezdés a) pontjában meghatározottakon kívüli egyéb szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés.

(3) A szolgáltatás során az önkormányzat rendeletében a falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott, az önkormányzati feladatok megoldását segítő, **közvetett szolgáltatásnak minősül**

- a) az ételszállítás önkormányzati intézménybe,
- b) az önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére,

c) a falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása.

(3a) A (3) bekezdésben meghatározott feladatok a szolgáltatásnyújtás legfeljebb 50%-át tehetik ki.

(4) A falugondnok tevékenységét a szociálpolitikáért felelős miniszter által meghatározott, a Szociális Ágazati Portálon közzétett tevékenységnaplóban kell dokumentálni. A szolgáltatáshoz használt gépjármű menetlevelén fel kell tüntetni, hogy a gépjárművet a falugondnoki szolgáltatás ellátásához veszik igénybe.

(5) Falu-, illetve tanyagondnoki munkakörben csak olyan személy foglalkoztatható, akit a foglalkoztatás kezdő időpontját követő 15 napon belül a munkáltató bejelentett a munkakör betöltéséhez szükséges falu- és tanyagondnoki alapképzésre, és azt a munkakör betöltője a foglalkoztatás kezdő időpontjától számított egy éven belül elvégzi.

(5a) A falu- és tanyagondnoki alapképzésre a falu- és tanyagondnok munkáltatója az (5) bekezdésben meghatározott személyeken túl a fenntartó települési önkormányzat vagy társulás fenntartásában működő szolgáltatónál, intézménynél más munkakörben vagy a fenntartó települési önkormányzat, társulás esetében a társuláshoz tartozó települések önkormányzatainak polgármesteri hivatalában vagy a közös önkormányzati hivatalban foglalkoztatott személyt is bejelenthet.

(6) A falu- és tanyagondnoki szolgáltatás

a) szállítás,

b) megkeresés és

c) közösségi fejlesztés

szolgáltatási elemet biztosít.

(7)

(8) Ha a falugondnoki szolgálat feladatait más intézmény keretében látja el, az intézményben biztosítani kell a falugondnoki szolgálat önálló szakmai egységként történő működtetését. Ebben az esetben az intézmény alapító okirata tartalmazza a falugondnoki szolgálat feladatainak ellátását is.

(9) **E rendeletnek a falugondnoki szolgáltatásra vonatkozó szabályait a tanyagondnoki szolgáltatás esetén is alkalmazni kell.**”

A Fejér Vármegyei Kormányhivatal május 18-án elvégezte a Tabajd Község Önkormányzata által nyújtott falugondnoki szolgáltatás hatósági ellenőrzését. Az ellenőrzés során a szakmai program felülvizsgálata megtörtént. A Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet Módszertani Igazgatósága részletes szakértői véleményt küldött a szakmai programra vonatkozóan, amely alapján a szakmai program átdolgozása volt szükséges. Ezen felül felhívták figyelmünket, hogy kötelező a falugondnoki szolgáltatásnak a gépjármű szabályzat, mely most kidolgozásra került.

A módosított és felülvizsgált szakmai program az előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem a Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és a döntések meghozatalára.

Tabajd, 2026. július 16.

Tisztelettel:

Báranyos Csaba
polgármester

Határozati javaslat

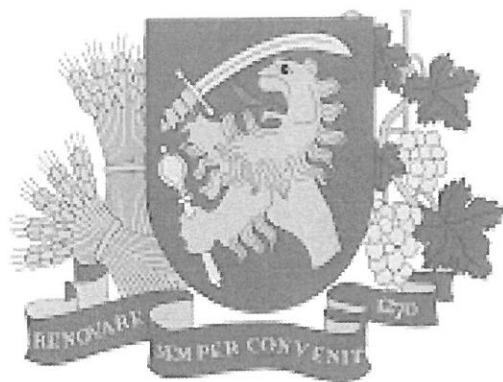
***Tabajd Község Önkormányzata Képviselő-testületének
.../ 2026. (VII.21.) határozata***

a Tabajdi falugondnoki szolgálat működésének felülvizsgálatáról

Tabajd Község Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy elfogadja a Tabajd Község Önkormányzata falugondnoki szolgálatának – a határozat mellékletét képező – felülvizsgált és módosított szakmai programját, amely hatályba lép 2026. 1. napjától és ezzel egyidejűleg hatályon kívül helyezi a 9/2022. (II.10.) határozattal elfogadott szakmai programot.

Határidő: 2026. 1.

Felelős: polgármester

TABAJD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA FALUGONDNOKI SZOLGÁLATÁNAK SZAKMAI PROGRAMJA

2026.

Hatályos: 2026. napjától

Tartalomjegyzék

I Tabajd község bemutatása, helyi sajátosságai	4
Fekvése.....	4
Története	4
Intézmények, ellátó rendszer, infrastruktúra.....	5
Tabajd megjelenése, adottságai, egyéb jellemzői.....	6
II. A falugondnoki szolgáltatás célja.....	6
III. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása.....	7
A szolgáltatás jellemzői.....	7
A szolgáltatás szakmatartalma	7
A kapacitások, tevékenységek konkrét bemutatása	10
1. Szállítás szolgáltatási elemek Tabajdon.....	10
2. Megkeresés szolgáltatási elemek Tabajdon	11
3. Közösségi fejlesztés szolgáltatási elemek Tabajdon	12
IV. Más intézményekkel történő együttműködés módja	12
V. A célcsoport megnevezése.....	13
VI. Az ellátás igénybevételének módja.....	14
VII. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja.....	14
VIII. Az ellátottak és a szolgáltató jogai, kötelezségei, a szolgálat személyi és tárgyi feltételei.....	14
Az ellátottak jogainak biztosítása a falugondnoki szolgálat működése során	14
Az ellátott kötelezségei a falugondnoki szolgálat működése során	15
A falugondnoki szolgáltatást végző jogai.....	15
A falugondnoki szolgáltatást végző kötelezségei.....	15
Személyi feltételek, helyettesítés.....	15
Tárgyi feltételek.....	16
IX. Összegzés.....	17

A szakmai program elkészítéséhez és a szakmai koncepció kialakításához figyelembe vett jogszabályok

1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról (Kjt.)

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (Szt.)

1996. évi XX. törvény a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (Gyvt.)

2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról

2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (Áht.)

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.)

2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról (Ákr.)

2016/679 EP rendelet a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról (általános adatvédelmi rendelet) (GDPR)

29/1993. (11.17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról (Tr.)

257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról

340/2007. (XII.15.) Korm. rendelet a személyes gondoskodás igénybevitelével kapcsolatos eljárásokban közreműködő szakértőkre, szakértői szervekre vonatkozó részletes szabályokról

368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról

369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről (Sznvr.)

415/2015. (XII.23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről (Nyr.)

381/2016. (XII.2.) Korm. rendelet az Integrált Jogvédelmi Szolgálatról

610/2020. (XII.18.) Korm. rendelet a Nemzeti Szociálpolitikai Intézetről

9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybeviteléről (Ir.)

1/2000. (1.07.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről (Szakmai rendelet)

TABAJD KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA FALUGONDNOKI SZOLGÁLATÁNAK SZAKMAI PROGRAMJA

Tabajd Község Önkormányzatának Képviselő-testülete — a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.), a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet (továbbiakban: Ir.) és a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet (továbbiakban: Szakmai rendelet) rendelkezései alapján — a településen falugondnoki szolgáltatás indítását határozta el, aminek szakmai programját az alábbiak szerint tervezi bevezetni és végrehajtani.

I. Tabajd község bemutatása, helyi sajátosságai

1. Fekvése

Tabajd Község Fejér megye északi részén található. E területen található a Vértesalja a Mezőfölddel. A település a Váli-völgy felső szakaszának bal partján épült. Délen a Váli-víz határolja, tőle északra lösszel fedett töréslépcsős felszínen, 139 m tengerszint feletti magasságban terül el. A völgyet ártéri üledék töltötte fel: iszap, homok és lösz. A falu tájképét a Váli- völgy és az ehhez kapcsolódó kisebb vízfolyások hálózata uralja. A völgyek növényzete a nádas- sásos- gyékényes, illetve ligetes erdő. A völgyek mellett jellemzőek a tájra a gyeses lejtő, erdős- cserjés foltokkal. Határában lankás dombok és sík területek váltják egymást. Csodálatos a Váli-völgy festői látványa. Természetvédelmi értékek: Kása-főző, Bélápa-tó és környéke, Bányató és a Váli- víz. A község útmenti, többutcás település, a főútból leágazó szabálytalan utcarendszerrel. Szalagtelkeken fésűs, előkertes beépítéssel. Külterületén népi présházak és borospincék épültek. Viszonylag kedvező közlekedés-földrajzi pozícióban is van Tabajd. Aránylag közel van Székesfehérvár, Budapest logisztikai folyosói, az M1 és M7 autópálya is. De a községet eddig elkerülték a nagy ipari beruházások, miközben Kajászón, Vál községben már megjelent a helyi adottságokra épülő nagyobb feldolgozóipar.

2. Története

Tabajd útmenti, többutcás település, a főútcáról leágazó, szabálytalan utcarendszerrel. A községre jellemző a szalagtelkeken fésűs, előkertes beépítés, bár elvértve előkert nélküli is előfordul. 1422-ben Egyházas-Tabajdnak nevezték. Templomát Szent Benedek tiszteletére emelték. A 16. század elején több nemesi birtokrész volt a faluban, melyek egy része gazdát cserélt. Birtokos a Somi, a Révai család is. 1541-ben Székesfehérvár város kapta, de a hatóság nem tudta a birtokot hasznosítani, mivel a várost két év múltán a török elfoglalta. A 15. században két része volt: 1559-ben is a török Alsó- és Felsőtabajd falut írt össze. Alsótabajd szultáni házbirtok, lakói magyarok. Egy-egy családban 100-150 juh van. Felsőtabajd Ferhád Valkovár tímár birtoka. Lakói magyarok: pl. a Vecsi, Nagy, Márfi, Toki, Dobozi, Kristóf családok. Később Felsőtabajd is szultáni házbirtok lett. A reformátusoknak 1694-től templomuk volt. 1702-ben Balogh Jánosé volt, Felcsúttal együtt. Ekkor 8 egész-, 10 fél telek, 4 zsellértelek volt Tabajdon. Az 1700-as esztendő elején, a Rákóczi- szabadságharc idején a község, amely ekkor Vak Bottyán birtokában volt, olyan fontos helynek számított, hogy megyegyűlést is rendeztek itt. 1785-ben, 205 házban 1278 fő élt. Az úrbéri legelő-elkülönítés 1859-ben volt. A tabajdi kastélyban 1750-ben kápolnát alakítottak ki. 1835-ig megépítették a Szent Kereszt templomot. A földbirtokosok a XVIII. század elejétől a következőkben változtak: 1743-ban a Száraz család örököseié, majd a Rudnyánszkyaké lett. Részbirtoka volt itt a Kolozsváriaknak is, de itt vett birtokot Dréher Antal. 1930-ban 1365 fő lakott 370 házban. Felekezeti megoszlás: 450 katolikus, 895 református. Földbirtokosok: Csíkos Endre Bélápa-

pusztán 400 kat. hold, és sok gazdag paraszt. A Váli-völgy bronzkori, késő vaskori (kelta) és római kori települései – mint a szomszéd településeken – itt is folytatódtak. Több római köemlék a református templomnál került elő. A Kr. u. II-III. században az aquincumi város (municipium, majd colonia) igazgatása alá tartozott, ahol az őslakosság, a kelta eraviszkuszok földjei mellett a városi polgárok is földbirtokot szerezhettek. Középkori település nyomait a Hosszúdülőben ismerjük. Tabajd jelentős falu a középkorban. 1228-ban Toboyd, 1231-ben Thuboyd, 1326-ban Tobayd változatban ismert a falunév. Ez időben Csák birtok, majd 1326-tól királyi tulajdonba került. Mihály nevű papja (1332) papi tizedet fizetett. 1339-ben Tabajdi Péter királyi ember neve ismert. A háború okozta sebek nehezen gyógyultak, szinte minden házban gyászoltak valakit. A legnehezebb helyzetbe a családfenntartó nélkül maradt családok kerültek. A kormány 1945 tavaszán földreformot rendelt el, így jutottak a nincstelen családok földhöz. A családok a juttatott földeken dolgoztak, mások saját földjeiket művelték. A hatalom az 50-es évektől erőszakosan igyekezett a gazdákat szövetkezetekbe tömöríteni, sikerrel. A lakosság kényszer hatására, de belépett a közösbe, majd szorgalmas munkájukkal biztos megélhetéshez jutottak. A rendszerváltás (1990) a község gazdasági életében is jelentős változásokat hozott. Az országban feloszlottak a termelőszövetkezetek. A földeket régi tulajdonosaik és azok utódai kapták vissza, de vásárlás útján és kárpótlással is magánkézbe kerülhettek. Jelenleg körülbelül hat mezőgazdasági gazdálkodó műveli a szántóterületek egy részét, a másik részén gazdálkodik a Keve Rt. A falu népe évszázadokon keresztül egymással békességben élt, kitartó szorgalommal tevékenykedtek, példát mutatva a környező falvak lakóinak.

3. Népeség, demográfia, foglalkoztatás

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	489	523	1012	48,32%	51,68%
0-2 évesek			34	3,36%	
0-14 éves	94	92	186	9,29%	9,09%
15-17 éves	24	22	46	2,37%	2,17%
18-59 éves	284	284	568	28,06%	28,06%
60-64 éves	26	31	57	2,57%	3,06%
65 év feletti	61	94	155	6,03%	9,29%

Forrás: TeIR, 2024-es adatbázis

Tabajd állandó népességszáma 1012 fő. A nemek aránya kiegyensúlyozott, gyakorlatilag azonos. A populáció zömét a keresőképes korúak adják. Összességében és korunkhoz viszonyítottan Tabajd nemek és kor szerinti eloszlása egészséges képet mutat.

Tabajd község népessége

A 2011-es népszámlálás során a lakosok 88,7%-a magyarnak, 1,6% cigánynak, 0,2% németnek, 0,5% románnak mondta magát (11,2% nem nyilatkozott; a kettős identitások miatt a végösszeg nagyobb lehet 100%-nál). A vallási megoszlás a következő volt: római katolikus

29,1%, református 44,4%, evangélikus 0,8%, görögkatolikus 0,1%, felekezeten kívüli 7,5% (16,7% nem nyilatkozott).

A településen a foglalkoztatás nem teljeskörű, álláskereső, munkanélküli 5 fő van. Helyi lakos közfoglalkoztatott 2 fő. A keresőkorúak többsége alkalmazott, akik leginkább Bicskén, Tatabányán és a környékbeli cégeknél és intézményeknél dolgoznak. Sokan ingáznak Budapestre.

A községben élő gyermekek bölcsődei, óvodai, iskolai ellátása helyben megoldott. A Tabajdi Református Egyházközség a településen általános iskolát, óvodát, bölcsődét működtet. A Mészöly Gedeon Református Általános Iskola, Fügefű Óvoda és Mini Bölcsőde mind a helyi, mind a környékbeli településekről is fogad gyermekeket.

4. Intézmények, ellátó rendszer, infrastruktúra

Tabajd Község Önkormányzata az orvosi ügyeletet a hatékonyabb és célszerűbb feladatellátás érdekében társulásban látja el. Tabajdnak jól felszerelt háziorvosi rendelője van, védőnői szolgálat működik. A Mészöly Dezső Művelődési központban könyvtári, információs és közösségi tér áll a lakosság rendelkezésére, melyben sportolási lehetőségek is biztosítottak, a lakosok pilates, felnőtt és gyermek hastánc, Kempo edzésekre járhatnak. A Nyugdíjas Klub dalköre is a Művelődési Központban tartja foglalkozásait.

A település legépebben maradt régi parasztházában a községből összegyűjtött tárgyi értékeknek a Tájház ad otthont.

A fogorvosi ellátás hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken a szomszédos Alcsútdobozon érhető el, szerdán Felcsúton. A településen gyermekorvosi szakrendelés, gyógyszerár nincs.

A szociális étkeztetést a Magyar Pünkösdi Egyház Országos Cigánymisszió, a házi segítségnyújtást a Tabajdi Református Egyházközség, a családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást az Esély Család- és Gyermekjóléti Intézmény látja el.

A településen több vegyesbolt is működik, a postai szolgáltatások megoldottak.

A község infrastrukturális ellátottsága kiváló, a vezetékes ivóvíz, az elektromoshálózat, csatornahálózat, földgáz hálózat a vezetékes-és mobiltelefonos, széles sávú internet hálózat ki van építve.

Vasút híján a közlekedés személygépkocsival vagy távolsági autóbuszjáratokkal, esetleg kerékpárral vagy gyalogosan történik.

A településen áthaladó 8111 számú út burkolata 2021. évben felújításra került.

A közigazgatási szolgáltatások helyben történő igénybevételére korlátozott lehetőségek nyílnak.

A község Fejér Vármegye Bicskei Járásához tartozik, a helyi közigazgatás feladatait a Bicskei Járási Hivatal és a Felcsúti Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

Tabajd központjában, egy kis domb tetején áll az 1835-36-os esztendőben az északkelet – délnyugat irányú egy hajós katolikus kőből épült templom. Fatornya helyett 1932-ben kőtornyot emeltek, amely a bejárat felőli részén áll, tornyában egy harang lakik. A templom alatti dombot a közút és a szomszédos lakóház felé néhány éve megerősített épített kő-fal támasztja.

A templomba nem csak a katolikus hívek, hanem a faluból és a környező településekről is sokan járnak a karácsonyi éjféli misére vagy az időnként megrendezett zenés alkalmakkor. A templom nagyon közel van a turisták által nagyon kedvelt Tabajdi Mezőtlábas Parkhoz.

A Tabajdi református gyülekezet a reformáció századának szülötte. A dokumentumok szerint már az 1700-as évektől a falu lakossága döntően református vallású volt. A gyülekezet 1699-ben kezdett templom építéséhez. Az akkor készült templom sövényfalú volt, teteje nádból készült, tornya nem volt. Az 1707-ben dúló harcokban a falut felperzselték, kirabolták, a jóságokat elhajtották, Tabajd szinte a végpusztulásra jutott, a templom is megsemmisült. A református templomot 1724 körül kőből építették újjá. A tabajdi református templom a falu középkori utcaszerkezetét idéző kis utcácskák határolta dombra épült. A templomtól gyönyörű kilátás nyílik a falura és az annak határában levő Váli-víz völgyére. A református templomot a gyönyörű panoráma miatt és kulturális értékei miatt is érdemes felkeresni.

A település falusias, egyszerű jellegéhez nagyon is illik két legjelentősebb látnivalója, a Mezőtlábas Park és a Római Kőtár.

Az országban elsőként Tabajdon hoztak létre Mezőtlábas Parkot, ahol mezőtláb lehet sétálni nyárban kellemes árnyékot nyújtó fák között egy patak mellett. A park bejárata a falu központban Nepomuki Szent János szobra mellett található, szabadon látogatható.

A település másik ékessége a római kőtár. Ezen a kültéri kiállításon sírépületelemeket, sírkő részleteket és egy mérföldkövet tekinthetnek meg a látogatók.

5. Tabajd megjelenése, adottságai, egyéb jellemzői

Az ide látogatók rendezett faluképpel találkoznak. A település környéke gazdag a természeti értékekben, külterületének meghatározó hányada védett és fokozottan védett. A település szélén található tó a horgászat szerelmeseinek, az erdők a vadászoknak, az egész környék pedig a természetfotósoknak, túrázni vágyóknak kínál kikapcsolódást.

A település földrajzi fekvéséből adódóan sok szempontból kedvező helyzetben van: közel van az M 1-es és az M 7-es autópályához, a 8-as és az 1-es főúthoz, tehát mind a főváros, mind Székesfehérvár és a Balaton, mind pedig Tatabánya és Győr felé jók a közlekedés lehetőségei.

Kedvező az is, hogy az előbbieket dacára nincs erős környezetterhelést okozó, a községen átmenő forgalom.

A Vértes és a Vértesi tájvédelmi körzet területe sincs messze, ahol kirándulásra, kerékpározásra alkalmas terepek vannak.

Összességében Tabajd egy olyan csendes, nyugodt, kicsi település, ahol mindenki ismer mindenkit, az emberek segítik egymást és lehetőségeiknek megfelelően aktívan fejlesztik a közösséget.

II. A falugondnoki szolgáltatás célja

Az Szt. 60. § (I) bekezdése értelmében a falugondnoki szolgáltatás célja a falvak és a külterületi vagy egyéb belterületi lakotthelyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

Tabajdon, nincs gyógyszerár, nincs bankfiók, azonban 2026-ban készpénz automata már telepítésre került, a háziorvos szerdán és pénteken rendel a településen.

Az Tabajdi falugondnoki szolgáltatás elsődleges célja a fejezet elején sorolt hátrányok csökkentése lehetőségként kezelve az ugyanott említett erősségeket. A szolgálatunk lényege a személyes megkeresésben, a közvetlen gondoskodásban rejlik. A falugondnok ismeri a község minden lakóját és őt is bizalmukba fogadják az emberek.

Az önkormányzat Tabajdon elkötelezett a település népességmegtartó erejének növelésére. Megbecsüljük és tiszteljük az időseket, az új generációkat pedig támogatjuk abban, hogy a település adottságaiból ne a hátrányt, sokkal inkább az előnyt érezzék. Valljuk, hogy egy olyan falu, ami rendezett településképet mutat, infrastruktúrája a kor igényeinek megfelelő, a városihoz hasonló hozzáférést biztosít az egészségügyi, ismeretszerzési, művelődési lehetőségekhez, gondoskodik lakóiról, és benne pezsgő közösségi élet folyik, az a fiatalok számára is vonzó lehet. Ha pedig a fiatalok helyben maradnak, vagy beköltözőként Tabajdot választják lakhelyükkül, a község is megfiatalodik, biztosítva ezzel önmaga jövőjét.

III. A megvalósítani kívánt program konkrét bemutatása, a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek leírása

A szolgáltatás jellemzői

1. Tabajd község falugondnoki szolgáltatását Tabajd község közigazgatási területén nyújtja. Székhelye: 8088 Tabajd, Dózsa Gy. u. 2. Telephelyek nincsenek.
2. A szolgáltatás személyi feltétele: a szolgálatot egyszemélyes szolgálatként I fő helyi lakos látja el, aki megfelel a Szakmai Rendelet 6.§ (5a) bek. b/ pontjában írt feltételnek.
3. A szolgáltatás igénybevételére rendelkezésre álló helyiségek:
 - a. Önkormányzati iroda: 8088 Tabajd, Dózsa Gy. u.2. Nyitva: H-CS: 8:00-16:00, P: 8:00-12:00
 - b. Háziorvosi rendelő: Tabajd, Dózsa Gy. u. 2. Nyitva: Szerda 13.30-16.30 és péntek 09:00-12:00
 - c. Védőnői szolgálat: Tabajd, Dózsa Gy. u. 2. Nyitva: Szerda 12.30-13.30
Iskolaorvosi rendelés : 13:00-14:00
 - d. Bányató, Mezőtlábas Park, mint szabadtéri közösségi helyek.
4. A falugondnok rendelkezésére álló tárgyi jellemzők:
 - a. szolgálati helyiség az önkormányzati épületben számítógéppel, szkennel, nyomtatóval, fénymásolóval;
 - b. mobiltelefon;

- c. szolgálati gépkocsi: 9 személyes falugondnoki mikrobusz kerekesszék rögzítési lehetőséggel (beszerzés alatt)
 - d. tevékenységnapló, menetlevél.
5. A szolgáltatás szakmatartalma — konkrét tevékenységek a szükségletekre.

A szolgáltatás szakmatartalma

1. A Szakmai rendelet 39. (1) bek. alapján a falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott közvetlen, személyes szolgáltatások közül alapfeladatnak minősül
 - a) a közreműködés
 - aa) az étkeztetésben,
 - ab) a házi segítségnyújtásban,
 - ac) a közösségi és szociális információk szolgáltatásában;
 - b) az egészségügyi ellátáshoz való hozzájárás biztosítása,
 - ba) háziorvosi rendelésre szállítás,
 - bb) az egyéb egészségügyi intézménybe szállítás,
 - bc) a gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájárás biztosítása;
 - c) az iskoláskorú gyermekek szállítása, így
 - ca) iskolába szállítás,
 - cb) egyéb gyermekszállítás.
2. *Tabajd községben a közvetlen, személyes szolgáltatáson belül nem minden alapfeladatra van igény.*
 - a) *A házi segítségnyújtást községünkben Tabajdi Református Egyházközség látja el.*
 - b) *A közösségi és szociális információk szolgáltatásában azonban komoly szerepe lehet a falugondnoki szolgálatnak. Az állami, önkormányzati, hivatali szociális hirdetések ugyan megjelennek a helyben szokásos felületeken (önkormányzat honlapja, közösségi média, hirdetőtáblák), azonban ezek nem minden, az V. Fejezetben körülírt célcsoportokhoz jutnak el. A falugondnok a személyes megkeresés kapcsán közvetlenül informálhatja az ellátottakat. Személyes kontakt nélkül pedig az információkat tartalmazó szórólapok a tájékoztatás hatékony eszközei.*
 - c) *Az egészségügyi ellátáshoz való hozzájárás biztosítása terén elsősorban a bicskei és székesfehérvári, másodsorban budapesti szakellátásokra szállítás képezi a tanyagondnok feladatát. A gyógyszerek kiváltására rendszeresen van szükség.*
 - d) *Az iskolába szállítás is fontos elemét képezi a falugondnoki tevékenységnek, ugyanis a településről más településekre is járnak a gyermekek iskolába. A falugondnoki szolgáltatás keretében a falubusszal több gyermek közös szállítása egyidejűleg megoldható.*
 - e) *Az egyéb gyermekszállítás körében iskolai foglalkozásokra, versenyekre, művészeti bemutakozásokra, táborokba szállításra kifejezetten alkalmas az Tabajdi falugondnoki szolgáltatás.*

3. A Szakmai rendelet 39. (2) bek. alapján a szolgáltatás során a falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott közvetlen, személyes szolgáltatások közül kiegészítő feladatnak minősülnek a lakossági szolgáltatások, így
- a) a közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése,
 - b) az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása,
 - c) az egyéb lakossági szolgáltatások, illetve az (1) bekezdés a) pontjában meghatározottakon kívüli egyéb szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés.

Tabajdon az alábbiak szerint jelentkezik igény a közvetlen, személyes szolgáltatásként megjelenő kiegészítő feladatokra:

- a) A közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek szervezésére — állandó, illetve időszakos megbízással — közösségfejlesztő szakembereket alkalmazunk. A falugondnoknak szervezői feladata nincs, azonban e tevékenységek lebonyolításának segítése fontos eleme munkakörének.
 - b) Az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása személyes megkeresések, találkozások alkalmával történik.
 - c) *Az Esély Család- és Gyermekjóléti Intézmény feladatát ellátja, azonban szükség van a szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások biztosításában való közreműködésre.*
 - d) A komolyabb egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása terén elsősorban a bicskei, székesfehérvári szakrendelésre szállítás képezi a falugondnok feladatát. Az egyéb egészségügyi intézménybe szállításra ritkábban, a gyógyszerek kiváltására rendszeresen van szükség.
 - e) Tabajdon több család gyermeke is a környékbeli, illetve a bicskei általános iskolák valamelyikében tanul, így az iskolába járás elősegítése része a Tabajdi falugondnoki programnak.
4. A Szakmai rendelet 39. (3) bek. alapján a szolgáltatás során az önkormányzat rendeletében a falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott, az önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatásnak minősül
- a) az önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére,
 - b) a falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása.
- (3a) bek. szerint: a (3) bekezdésben meghatározott feladatok a szolgáltatásnyújtás legfeljebb 50%-át tehetik ki.

5. A közvetett szolgáltatások megjelenése Tabajdon:

- a) Településünkön bölcsőde, óvoda, iskola működik.
- b) *Az önkormányzati információk közvetítése a lakosság felé azonban településünk helyi sajátosságai okán — fontos eleme a falugondnoki szolgáltatásnak. Összességében e közvetett szolgáltatás a falugondnoki tevékenység legfeljebb 25%-át teszi ki.*
- c) *A falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása körében is van néhány olyan tevékenység, ami a falugondnok munkakörébe illeszthető. Összesen az éves munkaidőkeret legfeljebb 25 %-át teszi ki e tevékenység.*

6. Egyedi, önként vállalt falugondnoki szolgáltatásaink:

- a) *Gyermekek részvételének biztosítása a Bicskei Tanuszodába és a felcsúti sportakadémiára.*
- b) Magányos emberek meglátogatása a lelki egészség védelme érdekében.

A Szakmai rendelet 39.§ (6) bek. alapján a falugondnoki szolgáltatás

- a) szállítás,
- b) megkeresés és
- c) közösségi fejlesztés
szolgáltatási elemet biztosít.

Fentiek alapján tehát az Tabajdi falugondnoki szolgáltatás az alábbi elemeket tartalmazza.

Szállítás tekintetében:

- a) a háziorvosi rendelésre szállítást;
- b) az egyéb egészségügyi intézménybe szállítást;
- c) a gyógyszerkiváltást és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítását;
- d) az egyéb gyermekszállítást;
- e) sporteseményekre szállítást.

Megkeresés kapcsán:

- a) az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítségét, a lakossági igények továbbítását;
- b) az önkormányzati információk közvetítését a lakosság részére;
- c) a közreműködést a közösségi és szociális információk szolgáltatásában;
- d) gondozottak személyes megkeresését.

Közösségi fejlesztésként:

- a) a közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek lebonyolításának segítségét;
- b) a falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátását.

A kapacitások, tevékenységek konkrét bemutatása

1. Szállítás szolgáltatási elemek Tabajdon

1.1. Háziorvosi rendelésre szállítás

A szállítási feladatot igény szerint kell ellátni. A háziorvoshoz szállítás alapesetben egyszerűen megoldható: aki a szolgáltatást igénybe kívánja venni,

az a heti egyszeri, szerdai rendelési nap előtt a falugondnoknál előjegyez a szállításra — telefonon vagy személyesen. A falugondnok a rendelés napján, utcák szerint haladva a háziorvoshoz szállítja a betegeket, majd az orvos-beteg találkozó után — akár több lépcsőben — elvégzi a hazaszállítást. Erre hétfőnként és szerdánként 8 és 11 óra között kerül sor, a bejelentett igények sorrendjében. Az igénybevétel tervezett száma: hetente 3-4 fő. A sürgősségi ellátás nem képezheti a szolgáltatás részét.

A szállítási feladatot igény szerint kell ellátni. A háziorvoshoz szállítás alapesetben egyszerűen megoldható: aki a szolgáltatást igénybe kívánja venni rendelési nap előtt a falugondnoknál előjegyez a szállításra — telefonon vagy személyesen. A falugondnok a rendelés napján, utcák szerint haladva a háziorvoshoz szállítja a betegeket, majd az orvos-beteg találkozó után — akár több lépcsőben — elvégzi a hazaszállítást. Erre a bejelentett igények sorrendjében kerül sor. Az igénybevétel tervezett száma: hetente 3-4 fő. A sürgősségi ellátás nem képezi a szolgáltatás részét.

1.2. Egyéb egészségügyi szolgáltatóhoz való szállítás

A településen kívüli betegszállítás elsősorban Székesfehérvárra és Bicskére irányul. Ez esetben alkalmazkodni kell a rendelési időkhöz és a betegek számára előírt időpontokhoz. Ez jó munkaszervezést és felkészülést igényel. A szolgáltatást kérő már akkor jelzi igényét a falugondnok felé, amikor az ellátás/vizsgálat időpontját megkapja. A távolabbi, speciális szállítási kérések teljesítését a háziorvossal konzultálva lehet kielégíteni. A falugondnok a betegszállítás tekintetében kompetenciáját nem lépheti át, a sürgősségi betegszállítást nem helyettesítheti. Kizárólag járóbeteg-szállítást végezhet, kivéve, ha a mentők kihívására vagy megérkezésére nincs lehetőség. Az igénybevétel tervezett száma: évente néhány eset.

1.3. Gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz hozzájutás biztosítása

A receptek kiváltása és a gyógyszerek időben történő házhoz szállítása nagy segítség a betegeknek. Metodika: Az igénybe vevő telefonon felhívja a falugondnokot a szolgáltatás igénybevételéhez. A falugondnok rögzíti a beteg személyi adatait és társadalombiztosítási azonosítóját (TB számát), előleget vesz át, majd a falubusszal a kiválasztott gyógyszertárhoz (legközelebb Bicske) megy és ott az e-recept alapján kiváltja a gyógyszereket. Amennyiben az e-recept szolgáltatás nem elérhető az informatikai rendszerben, a falugondnok a szerdai rendelési nap végén felkeresi a háziorvost és ott veszi magához a recepteket. A kiváltott gyógyszereket — ellátottanként külön csomagolva — a kiváltás napján házhoz szállítja. A vásárlást nyugtával igazolja, és pontosan elszámol a visszajáró pénzzel. Az érzékeny, különleges személyes adatok kezelésére különös figyelmet kell fordítani: azokat egymástól elkülönítetten kell tárolni, harmadik személy számára hozzáférhetetlen módon kezelni. Tervezett igény a receptek felíratására heti 6-8 fő, a gyógyszerkiváltásra havi 1-2 alkalom.

A gyógyászati segédeszközökhöz hozzájutást ma már ritkán kell biztosítani, mert a futárszolgálatok a házhoz szállítást a megrendelést követően elvégzik. Amennyiben az ellátott igényli, a felírt gyógyászati segédeszközt a falugondnok — a gyógyszerkiváltás menetéhez hasonlóan — szállítja házhoz az átvétel helyszínéről.

1.4. Iskolába szállítás

Az iskolába szállítás is fontos elemét képezi a falugondnoki tevékenységnek, ugyanis a településről többek között Alcsútdobozra, Felcsútra, Válba és Bicskére is járnak a gyermekek iskolába. A több gyermek közös szállítását hatékonyan megoldható a falugondnoki szolgáltatás keretében a falubusszal, így a szülők terhei ezzel jelentős mértékben csökkennek.

1.5. Egyéb gyermekszállítás

A gyermekszállítási feladatok nagy része a tabajdi gyermekek esélyegyenlőségét biztosító szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése (pl. fejlesztő foglalkozások, úszásoktatás, zenetanulás, néptánc, sportolási lehetőségek, színház, bábszínház, mozi stb), hisz ezek egyike sem érhető el a településen. Ez egészül ki a gyermekek iskolai rendezvényekre, versenyekre, ünnepségekre, foglalkozásokra való szállításával. Igénybevétel várhatóan oktatási időszakban havonta 1-2 eset.

2. Megkeresés szolgáltatási elemek Tabajdon

2.1. Egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, a lakossági igények továbbítása

Közös önkormányzati hivatalunk székhelye Felcsút Községben van. Az igazgatási és szociális ügyintéző ügyfélfogadást heti 2 alkalommal, hétfőn 8:00-12:00, 13:00 — 16:00 óra között, kedden 8:00-12:00, 13:00-16:00 óráig tart a Tabajdi hivatali helyiségben. A járási hivatal tisztviselője (ügysegéd) havi egy alkalommal tart Tabajdon ügyfélfogadást. E ritka ügyintézési lehetőségek között kézenfekvő, hogy segítsük a lakosság hivatalos ügyintézéseit. A falugondnok hetente összegyűjti a hozzá eljuttatott kéréseket, felvetéseket és azokat az ügyintéző fenti ügyfélfogadási idejében továbbítja feldolgozásra. A hivatal ügyintézője átveszi, következő munkanapon iktatja, majd a hatásköri és illetékességi szabályok betartásával továbbítja a beadványokat.

2.2. Önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére

Alapvető és fontos falugondnoki feladat Tabajdon. Az önkormányzati információk közzétételére alkalmazzuk hivatalos honlapunkat és közösségi oldalunkat. E platformokon a digitális világot ismerőkhöz jutunk el, az idősebb korosztályhoz és az informatikát elutasítókhoz nem. Mint azt az I. Fejezetben bemutattuk, Tabajd lakosságán belül jelentős az időskorúak aránya. Helyi televízió nem működik a faluban. A helyi hirdetések közvetlenül határozzák meg a lakosság mindennapjait, fontos tehát, hogy azok mindenkihez eljussanak. Ennek hagyományos módja, hogy a falu hirdetőtábláján: az önkormányzatnál, a buszmegállóknál és a közösségi háznál, továbbá a vegyesboltban teszi elérhetővé a falugondnok az önkormányzati információkat — az önkormányzat és a közös önkormányzati hivatal hirdetményei, felhívása, rendeletei formájában.

A település népszerű közösségi platformon is képviselteti magát, a lakók az önkormányzat hivatalos közösségi oldalán is tájékozódni tudnak. (Facebook)
Ennél még közvetlenebb, amikor a Tabajdi Hírek című önkormányzati lapot, illetve

annak időközi kiadványát, továbbá az eseti önkormányzati hivatalos hirdetményeket, leveleket személyesen viszi el a háztartásokba. Ilyenkor alkalom nyílik a beszélgetésre, a lakossági igények megismerésére. Ily módon a

2.1. pontban írt szolgáltatás összekapcsolódhat az információközvetítéssel. A hirdetőtáblákra havi 4-5 alkalommal kell elhelyezni anyagokat. A Tabajdi Hírek félévente jelenik meg. Összességében e közvetett szolgáltatás a falugondnoki tevékenység legfeljebb 5%-át teszi ki.

2.3. Közreműködés a közösségi és szociális információk szolgáltatásában

Községünkben ez a közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó szolgáltatási elem szintén meghatározó. Községi információkat Tabajdon az önkormányzat, a Könyvtári, Információs és Községi Tér munkatársa tesz közzé. A közösségi eseményekről, cselekvésekről, rendezvényekről szóló anyagok ugyan megjelennek a helyben szokásos felületeken (ld.2.2. pont), azonban nem minden, az V. Fejezetben körülírt célcsoporthoz jutnak el. Sok év tapasztalata alapján bizonyosan állítható: falunkban akkor sikeres egy esemény szervezése, ha arról valaki személyesen informálja az egyes embereket. Ez a falugondnoki szolgáltatás előtt szétforgácsolódott, kis hatékonysággal működött: az adott esemény szervezője esetlegesen kereste meg személyesen a célcsoportját. A falugondnok azonban — meghatározó feladatként — minden alkalommal képes eljuttatni az információt a megfelelő személyekhez. Ismeri azokat a helyeket, személyeket, csoportokat, közösségeket, ahol az információt közvetlenül és hatékonyan tudja átadni — azzal, hogy a megszólítottak hatványozottan továbbítsák saját szociális környezetükben.

A szociális információk nagyobb részét az önkormányzat, illetve hivatala bocsátja ki. A falugondnoknak naprakész ismeretekkel kell rendelkeznie ezekről, hogy — a közösségi információk szolgáltatásában közreműködéshez hasonlóan — hiteles tájékoztatást tudjon adni a hozzá fordulóknak.

2.4. Személyes megkeresés

Mindig van Tabajdon néhány olyan idős személy, akinek nincsenek hozzátartozói, vagy azok nem látogatják őket. A magányos szépkorúak számára felüdülést jelent akár néhány perces látogatás, beszélgetés, de sokszor az is elég, ha van, aki meghallgatja őket. A falugondnok heti néhány alkalommal, egyéb szolgáltatástól függetlenül személyes megkeresésként — meglátogatja az egyedül élőket, ezzel örömet szerez; a tevékenység a lelki egészséget védi, tehát mentálhigiénés szolgáltatásként aposztrofálható. A szolgáltatást nem kell külön igényelni — a falugondnok pontosan ismeri a falu lakosságát, az ellátotti kört, így önmaga határozza meg, kit mikor, milyen gyakorisággal és milyen időtartamban látogat meg. A tevékenységnaplóba „személyes beszélgetés” megjegyzéssel számol be erről.

3. Közösségi fejlesztés szolgáltatási elemek Tabajdon

3.1. Községi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek lebonyolításának segítése

Események, rendezvények szervezését a helyi Könyvtári, Információs és Községi Tér munkatársa végzi. Az ő munkáját támogatja, segíti a falugondnok.

Nagyrendezvény évente három alkalommal van Tabajdon: Falunap, Búcsú, Falu dísznóvágás. Ezeken az eseményeken és a kisebb rendezvényeken (Lekvár verseny..., Mikulásvárás, adventi vásár) a háttérmunkát a Könyvtári,

Információs és Közösségi tér munkatársa, valamint önkéntes aktivisták végzik, mégpedig a falugondnok irányítása mellett.

3.2. A falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása

Közvetett szolgáltatásként fontos, bár nyilvánvalóan nem alapeleme a feladatkör. Falugondnoki szolgálatunk székhelye az önkormányzati iroda. Itt veszi fel eszközeit, iratait napi munkájához a falugondnok, innen indítja ki a szolgálati járművet és itt fejezi be a napi munkát. A falugondnok itt találkozik személyesen a családsegítővel, a közös hivatal ügyintézőjével és a járási ügysegéddel. Az orvosi rendelőben heti rendszerességgel találkozik a háziorvossal, az asszisztenssel és a védőnővel. A falugondnok gondoskodik arról, hogy a helyiségek a beteg- és ügyféltalálkozókra alkalmas legyenek.

A falugondnoki jármű szervizigényét nyilvántartja, üzemanyag ellátásáról és tisztán tartásáról gondoskodik. Az anyagi fedezetet a munkáltató önkormányzati üzemanyagkártya használatával biztosítja.

E tevékenység, mint közvetett szolgáltatás összesen az éves munkaidőkeret mintegy 10%-át teszi ki.

IV. Más intézményekkel történő együttműködés módja

A Szakmai rendelet 5/A. (1) bekezdés a) pontja ac) alpontja alapján az Tabajdi falugondnoki szolgáltatással együttműködő intézmények és az együttműködés, kapcsolattartás módja az alábbi:

- a) **Esély Család- és Gyermejjóléti Intézmény:** az együttműködés elsősorban a család- és gyermejjóléti szolgáltatások terén valósulhat meg. A családsegítő hetente találkozik a kliensével Tabajdon. Ilyenkor, személyes együttműködés útján veheti fel vele a falugondnok a kapcsolatot, de sürgős esetben telefonos konzultáció is lehetséges. Hatósági és speciális feladatellátás terén az együttműködés közvetett: a falugondnok a tudomására jutott esetet jelzi a polgármesternek, aki intézkedik az Esély Család- és Gyermejjóléti Intézmény irányába.
- b) **Házi orvosi, házi gyermekorvosi, továbbá védőnői szolgálat.** A kapcsolat személyes és rugalmas, az információ átadása közvetlen -Tabajd kistérségi jellegéből adódóan. Az együttműködés heti rendszerességű, alkalmazkodik, a rendelési, tanácsadási időpontokhoz.
- c) **Az Szt. 64. § (2) bekezdése alapján a családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik:** A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatóknak, intézményeknek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

A gyermekvédelmi jelzőrendszert működtetők évente tartanak értekezletet, ahol tanácskoznak a jelzőrendszer működésének tapasztalatairól. A tanácskozáson jelen vannak az általános iskola képviselője, az óvodavezető, a bölcsőde vezetője, a rendőrség képviselője, a közös önkormányzati hivatal képviselője és a társult önkormányzatok polgármesterei vagy megbízottjuk. Ehhez az értekezlethez csatlakozik minden évben a Tabajdi falugondnok, aki a munkája során észlelt információk

megosztásával és az ott megismert tények felhasználásával segíti a gyermekvédelmet. A személyes különleges adatok felhasználásának szigorú szabályait ez esetben be kell tartani! Az együttműködés éves terv szerinti, azonban a halasztást nem tűrő esetben a jelzőrendszer tagjaként a falugondnok közvetlenül veszi fel a kapcsolatot a családsegítővel, egyidejűleg tájékoztatja a polgármestert.

Ha a jelzőrendszeri tag azt állapítja meg, hogy nem áll fenn életveszély, testi épséget veszélyeztető tényező, akkor értesíti a család- és gyermekjóléti szolgálatot. Amennyiben fennáll életveszély, testi épséget veszélyeztető tényező, úgy haladéktalanul jeleznie kell (elsőként telefonon, később írásban) az illetékes hatóság, a szolgáltató és/vagy a polgármester felé. Ebben az esetben azért szükséges több helyre egy időben megküldeni a jelzést, hogy az intézkedés minden illetékes részéről haladéktalanul, idővesztés nélkül megtörténhessen.

Krízishelyzet esetén az észlelő- és jelzőrendszer tagja azonnal szóban személyesen vagy telefonon keresztül teszi meg jelzését.

Az élet és testi épséget veszélyeztető magatartás ismeretéről, tényéről szóló jelzését – amennyiben arról tudomást szerzett, esetleg azt közvetlenül tapasztalta – írásban teszi meg, akkor is, ha arról csak közvetett módon, például telefonos jelzés útján szerzett tudomást. Ezekben az esetekben az idővesztés elkerülése érdekében az írásbeli jelzés történhet utólagosan is.

Bántalmazás, vagy más személy elleni bűncselekmény gyanúja esetén, amennyiben ismert a feltételezett elkövető, akkor fontos, hogy a jelzés során a lehető legpontosabb információkat rögzítse annak személyéről, adatairól, a helyszínről, a bejelentő elérhetőségeinek megadásával, a kért intézkedés megjelölésével.

A jelzések megtételén túl a jelzőrendszeri tag szerepe a szociális segítő munka folytatása során is elengedhetetlen. Minden egyes szakember új szempontot, megközelítést tud hozzátenni a segítő folyamathoz, amely a szakemberek együttműködésével válik teljessé, amely valóban elérheti a gondozási folyamat célját, a veszélyeztetettség megszüntetését.

A személyes különleges adatok felhasználásának szigorú szabályait ez esetben be kell tartani!

- d) **Egyházközség:** Településünkön a Római Katolikus és a Református Egyháznak van temploma. A tabajdi Református egyházközség a fenntartója a bölcsődének, óvodának, iskolának és a házi segítségnyújtó szolgálatnak. Ezen szolgáltatások kapcsán jelentős mértékű az együttműködés magával az intézményi fenntartóval is.

V. A célcsoport megnevezése

A Szakmai rendelet 5/A. (1) bek. b/ pontja értelmében a szociális szolgáltató szakmai programjának tartalmaznia kell az ellátandó célcsoport megnevezését. Településünkön az általános, potenciális igénybevevői kör Tabajd község teljes lakossága. Az alapszolgáltatások közül a közösségi és szociális információk szolgáltatásában, a kiegészítő feladatok közül a közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek segítése, az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása, valamint a közvetett szolgáltatások potenciális igénybe vevői köre a lakosság bármely tagja.

A tényleges, speciális igénybevevői kör:

- a) A háziiorvosi rendelésre szállítás célcsoportja a mozgásukban korlátozottak, akik elsősorban az idős korosztályból kerülnek ki.
- b) Egyéb egészségügyi intézménybe szállításra elsősorban a szakrendelésekre való eljutás miatt, valamint a Covid oltásokra oltópontokra történő szállítások miatt van szükség, Célcsoportunk azok az Tabajdi lakosok, akiknek nincs saját használatú gépkocsijuk, a tömegközlekedést nem tudják igénybe venni és családjuk se tudja megoldani a távolabbi intézménybe szállítást.
- c) A gyógyszerkiváltást és a gyógyászati segédeszközök biztosítását ugyan kevésbé igényli a lakosság, azonban a receptek íratását nagyobb létszám kéri. A célcsoport a mozgásukban korlátozottak és nehezen kimozduló idősök, akiknek hozzátartozói a háziiorvosi rendelési időben dolgoznak, azonban a gyógyszerek kiváltását már meg tudják oldani.
- d) Az iskoláskorú gyermekek körzeti iskolába szállítását — mint azt a III. Fejezetben kifejtettük — és a foglalkozásokra, versenyekre, művészeti bemutatkozásokra, táborokba szállítás a falugondnoki szolgáltatás feladata.
- e) Mentálhigiénés szolgáltatásunk határozott célcsoportja az egyedül élő időskorúak köre.

VI. Az ellátás igénybevételének módja

A Szakmai rendelet 5/A. (1) bek. d/ pontja értelmében a szociális szolgáltató, intézmény szakmai programjának tartalmaznia kell az ellátás igénybevételének módját.

A lakosok az egyes szolgáltatási elemek iránti igényeiket a falugondnoknál személyesen, telefonon, e-mailben vagy a közösségi média személyes kapcsolattartási oldalán jelezhetik. Az igénybevétel bejelentésének idejére vonatkozóan kötelező érvényű szabály nincs, azonban az észszerűség és teljesíthetőség követelményének meg kell felelnie a kérésnek. Az egyes falugondnoki szolgáltatások részletes leírásánál igyekeztünk bemutatni az igénybevétel bejelentésének lehetséges időpontjait. Megjegyezzük azonban, hogy egy ilyen kis faluban, mint Tabajd, a személyes emberi kapcsolatok megfelelő alapot teremtenek az igények rugalmas kielégítésére.

Amennyiben a falugondnok valamely szolgáltatást nem képes nyújtani, ezt — a megoldás érdekében — szóban jeleznie kell az ellátó képviselője, azaz a polgármester felé.

Az igények teljesítésének sorrendjét a falugondnok önállóan határozza meg. A mérlegelési szempont nem a kérések beérkezésének sorrendje, hanem azok tartalma.

A falugondnoki szolgáltatás igénybevétele Tabajd községben térítésmentes.

VII. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

A Szakmai rendelet 5/A. (1) bek. e/ pontja értelmében a szociális szolgáltató, intézmény szakmai programjának tartalmaznia kell a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módját.

A falugondnoki szolgáltatásokról szóló tájékoztatást a helyben szokásos módon kell közzétenni:

- a) hirdetményben a település hirdetőtábláin, a vegyesboltban,
- b) a Tabajdi Hírek önkormányzati lapban, minden lakásba eljuttatva,
- c) közmeghallgatáson
- d) az önkormányzat honlapján és közösségi oldalán,

- e) személyesen, élőszóban: a falugondnok, a polgármester, illetve az önkormányzati képviselők és a közös hivatal dolgozói útján.

A szolgáltatással kapcsolatban tájékoztatást munkaidejében a falugondnok, fogadóóráján a polgármester, ügyfélfogadási időben a jegyző, illetve a közös hivatal erre felhatalmazott igazgatási ügyintézője ad.

VIII. Az ellátottak és a szolgáltató jogai, kötelességei, a szolgálat személyi és tárgyi feltételei

Az ellátottak jogainak biztosítása a falugondnoki szolgálat működése során

A falugondnoki szolgáltatást igénybe vevőnek joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotának megfelelő, és a szolgáltatás által nyújtható teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.

A szociális szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét be kell tartani.

A falugondnok a szolgálat által biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybe vevőket megillető alkotmányos alapjogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel az élethez, emberi méltósághoz, a testi épséghez, valamint a testi-lelki egészséghez való jogra.

Az ellátott e szakmai program alapján nyújtott szolgáltatási elemekre jogosult.

A falugondnoki szolgáltatás adott időpontban történő igénybevételének indokoltságát a falugondnok az igénylő adott élethelyzete, rászorultsága alapján állapítja meg, függetlenül az igénybe vevő egyéb, az akut élethelyzetet nem feltétlenül befolyásoló körülményeitől (családi körülmények, jövedelmi helyzet stb.).

Az ellátást igénybe vevőnek joga van a szolgáltatás működésével kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez. Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem, különös tekintettel az egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival, szociális helyzetével kapcsolatos információkra.

Panasztételi eljárás: panasszal a fenntartó felé írásban vagy szóban lehet. A panaszt a fenntartó három munkanapon belül köteles elbírálni és írásban megválaszolni. Amennyiben a szolgáltatás igénylője a választ nem tartja kielégítőnek, az ellátottjogi képviselő útján érvényesítheti jogait.

A területileg illetékes ellátottjogi képviselő nevét, elérhetőségét a falugondnok székhelyének helyet adó önkormányzati irodában, továbbá a falubuszban, jól olvasható nyomtatásban kötelező kifüggeszteni.

Az ellátott kötelezettségei a falugondnoki szolgálat működése során

A szolgáltatást igénybe vevő köteles a falugondnokkal az ellátás érdekében együttműködni. Tiszteletben kell tartania a falugondnok személyi integritását, a pihenéshez való jogát. Az ellátottnak be kell tartania az igénybevétel e szakmai programban körülírt metodikáját. A szakmai programban nem vállalt szolgáltatást az ellátott nem igényelhet.

A falugondnoki szolgáltatást végző jogai

A falugondnoki szolgáltatást végző személy közalkalmazotti jogviszonyban, azaz erős munkajogi védelem alatt látja el munkakörét. A munkavállaló számára biztosítani kell, hogy a

munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapja, az ellátottak tiszteletben tartásáért emberi méltóságát és személyiségi jogait, munkáját elismerjék, valamint a fenntartó megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számára.

A falugondnok számára lehetőséget kell biztosítani a feladatellátáshoz szükséges közösségi összejöveteleken való részvételre és a IV. Fejezetben írt együttműködő szakmai szervezetekkel történő kapcsolattartásra.

A falugondnok munkavállalói jogainak érvényesítésére a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény alapján jogosult.

A falugondnoki szolgáltatást végző kötelezettségei

A falugondnok köteles a vonatkozó jogszabályokban — különösen e szakmai program preambulumban — foglaltakat betartani, valamint e szakmai programban és a munkaköri leírásban rögzítetteknek eleget tenni.

A falugondnok köteles elvégezni a fenntartó által finanszírozott, munkakör betöltéséhez szükséges falugondnoki alapképzést. A falugondnok köteles a munkáltató által támogatott kötelező továbbképzéseken részt venni, és a közalkalmazottak számára előírt kreditpontokat megszerezni.

A falugondnok köteles a szociális szolgáltatást végző munkatársakra vonatkozó etikai szabályokat betartani. A falugondnok köteles minden munkanapon, illetve a munkaidőn túli munkába rendelés esetén az előírt időben munkára jelentkezni munkavégzésre alkalmas állapotban.

A falugondnok esetleges egészségügyi, fiziológiai állapotváltozását köteles munkaadójának mielőbb jelenteni, hogy helyettesítése megoldható legyen. Ez különösen vonatkozik a gépjárművezetés alóli felmentésre, amennyiben esetleg más feladatok ellátásában az említett problémák miatt nem akadályozott.

Személyi feltételek, helyettesítés

Tabajd község, mint fenntartó a falugondnoki szolgálatát egyszemélyi szolgáltatásként látja el. A falugondnok teljes munkaidőben foglalkoztatott közalkalmazott. Reá a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény rendelkezései az irányadók.

A fenntartó a falugondnok távolléte esetén is köteles a feladatot ellátni. A helyettesítésre a munkáltató a közösségfejlesztő munkatársat és a karbantartót együttesen jelöli ki. Ennek akadálya esetén lehetséges a falugondnoki alapképzésnél magasabb iskolai végzettséggel rendelkező szociális/humán képesítéssel rendelkező személy eseti megbízása a szolgálat ellátására.

Tárgyi feltételek

A tárgyi feltételek felsorolását a III. Fejezet tartalmazza. Részletes szabályok:

- a) A falugondnoki szolgálatnak helyet adó önkormányzati irodát rendben kell tartani.
- b) A falugondnoki gépjárművet az Tabajd, Dózsa Gy. u. 2 szám alatt kell tárolni, a falugondnok köteles a falugondnoki gépjárművet használat után minden nap ezen a helyen leállítani.
- c) A falugondnok köteles a gépkocsit rendben, tisztán tartani, a szervizigényt figyelemmel kísérni (km óra állás). A szervizelés költségét a fenntartó biztosítja.
- d) A falugondnok a falugondnoki gépjármű üzemanyag ellátását az önkormányzati üzemanyagkártya felhasználásával biztosítja.

- e) A falugondnok jogosult a szolgáltatással kapcsolatos iratokba betekinteni és a falugondnoki gépjármű mellett a feladatellátásához szükséges egyéb, a szolgáltató által biztosított eszközöket (számítógép, szkennер, nyomtató, fénymásoló) használni
- f) A fenntartó saját költségén — az ellátottakkal való kapcsolattartás, a megoldandó feladatokról való gyors értesülés és a hasonlóan gyors problémamegoldás érdekében — mobiltelefon használatát biztosítja a falugondnok számára. Igény esetén, az elektronikus dokumentálás, jegyzetelés érdekében tablet biztosítható a dolgozó számára.
- g) A falugondnok tevékenységének, a szolgáltatások igénybevételének dokumentálására az alábbiakat használja:
 - tevékenységnapló, menetlevél

Tevékenységnapló:

Az adminisztrációs feladatokat a Szakmai rendelet korábbi hatályos állapota szerinti 8. számú melléklete, jelenleg a Szociális Ágazati Portálon, a Portál Tudástár / Iratminták oldaláról elérhető, „Tevékenységnapló (falu- és tanyagondnoki szolgáltatás)” kötelezően vezetendő dokumentum alapján kell végezni (összhangban a Szakmai rendelet 39. (4) bekezdésével). Kitöltési útmutató a falu- és tanyagondnoki szolgáltatás tevékenységének nyilvántartásához:

- a) A nyilvántartást a szolgáltatás minden napján, külön lapon kell vezetni.
- b) A fenntartó által megbízott, meghatalmazott személynek aláírásával kell igazolnia az adott napi teljesítést.
- c) A szolgáltatással összefüggésben megtett kilométer azt a távolságot jelenti, melyet a falu- vagy tanyagondnok az egyes szolgáltatások során a szolgáltatáshoz használt gépjárművel megtett, Nem tüntethető fel ezen sorban a szolgáltatáson kívül megtett kilométer (vagyis azon távolság, melyen a gépjárművel nem a szolgáltatást végző, vagy az őt helyettesíteni jogosult személy használja).
- d) A tevékenység bejegyzése esetén törekedni kell a tömör, informatív közlésre; azonos tevékenységeknél törekedni kell az azonos megnevezésre. A tevékenység bejegyzése során használható az Emberi Erőforrások Minisztériuma honlapján közzétett kódrendszer is, ennek használata azonban nem kötelező.
- e) A szolgáltatást igénybevevők számát és nevét értelemszerűen nem kell kitölteni, amennyiben a szolgáltatás jellege miatt erre nincs lehetőség (pl. falunap szervezése).
- f) Amennyiben a szolgáltatást valamely intézmény (pl. települési önkormányzat) veszi igénybe, a szolgáltatást igénybevevő nevénél az intézményt kell feltüntetni. A szolgáltatást igénybevevők számát ebben az esetben nem kell kitölteni.
- g) Amennyiben a szolgáltatás nyújtása rendszeresen, ugyanazon személyi kör részére történik (pl. naponta iskolások iskolába szállítása, vagy hetente gyógyszer felírása, recept kiváltása), a szolgáltatást rendszeresen igénybevevőkről külön lista készíthető melyet a szolgáltatás minden ismétlődésekor szükségtelen újra elkészíteni. Ilyen esetben az adott napon a szolgáltatást igénybevevőket csupán a szolgáltatást igénybevevők számánál kell feltüntetni. A konkrét személyek nevét az egyes szolgáltatási alkalmakkor ebben az esetben sem az adatlapon, sem a külön vezetett listán nem kell feltüntetni.

X. Összegzés

A falugondnoki szolgáltatás bevezetésével Tabajdon csökkenthetők a kistelepülési jellegből adódó hátrányok. A gyógyszerár, bankfiók, házi gyermekorvos hiánya, a háziorvos szórványos jelenléte miatt az itt élők esélye kisebb a szolgáltatásokhoz hozzáféréséhez, mint egy nagyközségben vagy városban. Falugondnoki szolgálatunktól azt várjuk, hogy az egyes célcsoportjaink tagjait mobilitásukban segítse, hozza közelebb számukra a szociális és hivatalos információkat, sőt — arra alkalmas falugondnok kiválasztásával — az elesetteknek nyújtson lelki támaszt. Figyelemmel arra, hogy településünkön élénk a közösségi élet, a falugondnok hatékonyan tudja segíteni munkájával a különböző eseményeket, cselekvéseket.

Az új vagy felújított közösségi tereink, a minden feltételnek megfelelő falugondnoki gépjármű — falubusz — és a mai kor elvárásait messze kielégítő technikai felszerelés híven támogatja a falugondnoki szolgálat ellátását.

Tabajd már ma is vonzó hely a letelepedni vágyók számára. Le kell szögezni azonban, hogy — adottságaink miatt — a fentiekben írt intézményeket, szolgáltatásokat nem tudjuk visszatelepíteni a községbe. A falugondnoki szolgálat bevezetésével és annak színvonalas működtetésével azonban ezeket elérhető közelségbe hozzuk a lakóink számára. Reményeink szerint a falu így még szerethetőbb, emberközelibb hellyé válik — az itt születettek, a betelepülők és a külső szemlélők számára egyaránt.

Záradék:

Tabajd Község Önkormányzat Képviselő-testülete a/2026. (.....) határozatában Tabajd Község Önkormányzat Falugondnoki Szolgálatának Szakmai Programját elfogadta és ezzel egyidejűleg hatályon kívül helyezi Tabajd Község Önkormányzat Képviselő-testülete által a 9/2022 (II.10.) határozatával elfogadott Tabajd Község Önkormányzat Falugondnoki Szolgálatának Szakmai Programját.

Tabajd, 2026.07.

Bárányos Csaba
polgármester